

Aan Minister van SZW

nota

Verdiepend onderzoek OR en toezegging OR en flexwerk

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum
22 april 2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
Reactie CBM op de Kamerbrief
over het nalevingsonderzoek
WOR
No Worries,
opvolgingsonderzoek naleving
WOR

Aanleiding

In december 2023 heeft u het nalevingsonderzoek van de WOR met de Kamer gedeeld. Hieruit bleek dat de naleving onvoldoende was; slechts 69% van de verplichte bedrijfsvestigingen heeft ook daadwerkelijk een or. De verschillen in de aangegeven redenen voor niet-naleving tussen werkgevers en werknemers riepen echter nog vragen op. Om beleidsinstrumenten om de naleving te verbeteren gericht in te kunnen zetten, heeft u een vervolgonderzoek toegezegd naar de redenen van werkgevers om geen or in te stellen en de belemmeringen die zij daarbij ondervinden. Dit onderzoek is nu opgeleverd en gereed voor verzending. U neemt de bevindingen mee bij beleidsmaatregelen voor de verbetering van de naleving die in 2024 en 2025 in samenwerking met de SER CBM ontwikkeld worden.¹

Naar aanleiding van de vragen van Kamerlid van Oostenbruggen (NSC) in het Commissiedebat SZW op 25 januari 2024 heeft u toegezegd met een beschouwing te komen over de betrokkenheid van de flexwerkers bij de or. Deze beschouwing is meegenomen in de voorliggende brief.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd, indien akkoord, de brief te ondertekenen

Kernpunten

- In het voorliggende vervolgonderzoek is nader ingegaan op redenen van niet-naleving vanuit het perspectief van werkgevers, door middel van een onderzoek op basis van interviews, met een selectie van werkgevers die aan het nalevingsonderzoek 2023 hebben deelgenomen. Met 34 werkgevers zijn individuele gesprekken gevoerd, telefonisch of digitaal.
- Het onderzoek geeft een kwalitatieve invulling aan de eerdere statistische inzichten uit het nalevingsonderzoek WOR. De hoofdlijnen die uit het voorliggende onderzoek zijn te destilleren, zijn kort samengevat, namelijk:
 - Communicatie: Een deel van de werkgevers levert niet of nauwelijks inspanningen om de mogelijkheden om een or op te richten onder de aandacht te brengen.

¹ Zie Kamerstukken II, vergaderjaar 2023/2024, 29818, nr. 47.

- Behoeftpeilen: Uit de gesprekken blijkt dat sommige werkgevers niet of beperkt onderzoeken of werknemers daadwerkelijk geen behoefte hebben aan een or. In plaats daarvan zien zij een gebrek aan initiatief als voldoende bewijs dat animo voor een or ontbreekt.
- Motiveren: Werkgevers verschillen in de manieren waarop zij werknemers motiveren – of juist demotiveren – om initiatief te tonen voor de instelling van een or. Sommige werkgevers werken het oprichten van een or zelfs actief tegen door de werknemers ervan te overtuigen dat het niet in hun voordeel zal werken.
- Dit onderzoek zal nadrukkelijk onder de aandacht worden gebracht van o.a. de SER CBM (Commissie Bevordering Medezeggenschap) om gezamenlijk voorlichting en informatie op maat te ontwikkelen.
- De SER CBM heeft zich overigens positief uitgelaten over de Kamerbrief n.a.v. het nalevingsonderzoek en laat middels de bijgevoegde brief aan u weten dat ze een aantal onderwerpen uit deze Kamerbrief voortvarend hebben opgepakt. Daaronder vallen voorstellen voor verbetering van de naleving en een sectorale focus, een voorstel voor actualisering van de WOR, herziening van het or-reglement met aandacht voor flexwerkers, en het primaat van de politiek (zie bijlage).
- U geeft aan dat u de Kamer begin 2025 informeert over de beleidsinstrumenten ter bevordering van de naleving.
- In de brief geeft u n.a.v. uw toezegging aan Kamerlid van Oostenbruggen (NSC) een beschouwing over flexwerkers in de or (Commissiedebat Arbeidsmarkt op 25 januari 2024):
 - Uit het meeste recente nalevingsonderzoek blijkt dat ZZP'ers en flexwerkers niet goed zijn vertegenwoordigd in de or.
 - In 2022 is de WOR aangepast zodat uitzendkrachten eerder actief en passief kiesrecht voor de or hebben. Het nalevingsonderzoek vond te vroeg plaats (meting medio 2023) om effect van deze aanpassing de verwachten.
 - De SER biedt op zijn website handreikingen en neemt de or en flexwerk op uw verzoek mee in de herziening van het or-voorbeeldreglement.
 - Het thema blijft onder de aandacht, ook bij de SER CBM, en wordt expliciet meegenomen in het volgende nalevingsonderzoek.

Datum
22 april 2024

Onze referentie
2024-XXXXXXXXXX